

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 22.07
Sayı : 450

21953
29917-67462

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Orhan Sür
Balıkesir M.V.

Ali OKSAL
MERSİN M.V.

Yılmaz KAYA
İzmir M.V.

Nadir SARAC
Zonguldak M.V.

Uğur AKSOZ
Adana M.V.

Fahri Karadeniz
İzmir M.V.

Ziya Yengöç
Adana M.V.

Muhammed Kılıç
Mekke M.V.
Feridun AYVAZOĞLU
Görüm M.V.

Enver ÖKTEM
İzmir Milletvekili

R. Kerim ÖZKAN
BURSA M.V.
Atilla Kart
Konya M.V.

Ali Rıza Gökçek
İstanbul M.V.

Tuncay ERGENEK
Antalya Milletvekili

FERİDUN BACIOĞLU
Antalya M.vekili

Alihan Hızoplu
İST. M.V.

GENEL GEREKÇE

Demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olmanın en önemli göstergelerinden birisini örgütlenme özgürlüğü oluşturmakta olup temel insan haklarından sayılan bu özgürlüğün sendikal hak olarak tüm çalışanlara ayrımsız bir şekilde tanınması gerekmektedir. Ancak, günümüzde çalışan kesimler arasında işçiler ve memurlar bu hakka sahip oldukları halde, Kamuda sözleşmeli personel olarak çalışanlar bundan yoksundur.

Geçtiğimiz yıllarda ülkemiz tarafından kabul edilen bir çok uluslararası sözleşmede sendikal haklar tüm çalışanlara tanınmıştır.

Ayrıca ülkemiz, sendikal hakların uluslararası kaynaklarını oluşturan;

- İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi,
- İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Avrupa Sözleşmesi'nin 11 inci maddesi,
- Avrupa Sosyal Şartı'nın Girişi ile 1 inci Bölümü,
- Üyesi bulunduğumuz Uluslararası Çalışma Örgütü Anayasası'nın Giriş Bölümü,
- Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı,
- Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 sayılı,
- Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkının Korunmasına İlişkin 98 sayılı, Sözleşmeleri

onaylamış bulunmaktadır. Böylece ülkemiz, tüm çalışanlara sendikalaşma hakkını tanımayı üstlenmiştir. 5170 sayılı Kanunla, Anayasa'nın 90. maddesinin son fıkrasına eklenen hükümde, Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümlerinin esas alınacağı hususu açıkça düzenlenmiştir.

Oysa Kamu İktisadi Teşebbüslerinde personel rejimini düzenleyen 399 sayılı Kararnamede, çalışanların sendikaya üye olmaları yasaklanmaktadır. Uygulamada memurlara 4688 sayılı Yasa ile işçilere de 2821 sayılı Yasa ile sendikaya üye olma hakkı tanınmış iken sözleşmeli personele bu hakkın tanınmamış olması, Anayasa'nın 51. ve 90. maddeleri ile yukarıda belirtilen uluslararası sözleşmelere aykırıdır.

Kamu kurumlarında çalışan memur ve işçiler sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkına sahip iken sözleşmeli personelin bu haktan yoksun olması Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine de açık bir biçimde aykırıdır.

2821 sayılı Sendikalar Yasasının 21. maddesinde, Sendika üyesi olamayacakların sayısı daraltılmış, sadece askeri şahısların sendikalara üye olamayacakları yasağı kalmıştır. Bu yasakta, Çalışma Bakanlığınca hazırlanan yeni Sendikalar Kanunu Tasarısı ile kaldırılmakta ve sendikaya üye olma yasağında hiç kimse bulunmamaktadır.

04.06.2004 tarihine kadar sendikalara üye olmaları yasaklanmış bulunan özel güvenlik görevlilerinin bu yasağı 5188 sayılı Yasa ile kaldırılmış ve diğer çalışanlarla özel güvenlik görevlileri arasındaki bu ayrıma da son verilmiştir.

İstisnai bir çalışma biçimi olarak düşünülmüş bulunan sözleşmeli personelin kapsamı kanun hükmünde kararnamelerle genişletilmiş ve adeta memurlar ve işçiler tarafından görülen tüm hizmetlerin ve çalışma biçimlerinin yerini almıştır. Bu nedenle çalışma hayatında kapsamı bu kadar genişlemiş olan bir çalışan kitlesinin sendikaya üye olma haklarının KHK ile engellenmesi sendikal örgütlenmeye de büyük bir darbe vurmaktadır.

Bu nedenle 399 sayılı KHK'nin 14. maddesinin, Anayasanın 10. 51. ve 90. maddeleri ile uluslararası sözleşmeler gereğince kaldırılması gerekmektedir.

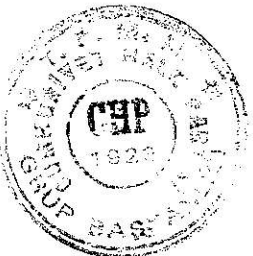
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan sendikaya üye olma özgürlüğü ve hakkından, kamuda sözleşmeli personel olarak çalışanların da yararlanması öngörülmüştür. Kamu kesiminde çalışan ve sendikalı olma hakkı tanınan işçi ve memur statüsü dışında kalan sözleşmeli personelin de sendikal haklardan yararlanması amaçlanmıştır. Demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olmanın en önemli göstergelerinden birisi olan örgütlenme özgürlüğü tüm çalışanlara ayırsız bir şekilde tanınmalıdır.

Sözleşmeli personelin de sendikalaşma özgürlüğünün kısıtlanmaması ve her türlü ayrımcılığa karşı yeterli korunmanın sağlanması amacıyla bu madde düzenlenmiştir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ PERSONEL REJİMİNİN DÜZENLENMESİ VE 233
SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI MADDELERİNİN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 22.01.1990 tarih ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi Ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin aşağıda yazılı 14. maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

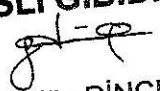
“Sendikal faaliyet ve grev yasağı

Madde 14- Sözleşmeli personelin herhangi bir sendikaya üye olması, sendikal faaliyette bulunması, grev kararı vermesi, bu yolda propaganda yapması, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılması, desteklemesi veya teşvik etmesi yasaktır. ”

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

